

Rudolf Szura

Przyznanie adwokatom odznaczeń państwowych z okazji XXV-lecia PRL

Palestra 13/8(140), 3-8

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RUDOLF SZURA

Przyznanie adwokatom odznaczeń państwowych z okazji XXV-lecia PRL

*(...) Procesom zmian modelowych podlegały i inne og-
niwa szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości. Sze-
reg przeobrażeń miało miejsce w adwokaturze. Po wielo-
letnim poszukiwaniu właściwych form organizacyjnych dla
adwokatury w socjalistycznym wymiarze sprawiedliwości
wykryształizowały się i działają coraz sprawniej nowe for-
my pracy w zespołach i w samorządzie adwokackim. Stwa-
rzają one harmonijną podstawę do godzenia interesów wy-
miaru sprawiedliwości z gwarancjami procesowymi stron.*

*(...) Za tę postawę, za wyniki pracy pragnę z okazji
jubileuszu złożyć wyrazy uznania i podziękowania wszy-
stkim pracownikom wymiaru sprawiedliwości oraz tym,
którzy od nas odeszli na zasłużony swą pracą wypoczynek.*

(z przemówienia Ministra Sprawiedliwości PRL prof.
dra Stanisława Walczaka na Akademii Centralnej
w Ministerstwie Sprawiedliwości w Warszawie w
dniu 15 lipca 1969 r.).

Jubileusz XXV-lecia PRL stwarza szczególną okazję do podsumowania osiągnięć naszego społeczeństwa w każdej dziedzinie życia. Dotyczy to w równej mierze przemian gospodarczych, społecznych, kulturalnych, oświatowych i innych.

Na koncie tego dorobku należy zapisać również stałe pogłębianie się politycznej świadomości całego społeczeństwa, umacnianie jego zwartości i wzrost obywatelskiego zaangażowania.

Wyniki wyborów do Sejmu i rad narodowych były wyraźnym potwierdzeniem szerokiego poparcia udzielonego przez społeczeństwo Pol-

ski Ludowej w ciągu 25 lat dorobkowi programu FJN, realizowanemu przez całe społeczeństwo pod kierownictwem przodującej siły — Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w ścisłym współdziałaniu ze Zjednoczonym Stronnictwem Ludowym i Stronnictwem Demokratycznym.

Adwokatura polska, bilansując swój dorobek XXV-lecia, legitymuje się znacznymi osiągnięciami, które wniosła do ogólnego dorobku narodu.

W nadchodzącym okresie zadania adwokatury zarówno zawodowe, jak i społeczne będą stale wzrastały.

Aby adwokatura polska mogła wykonać te ważne i odpowiedzialne zadania, musi ona reprezentować wysoki poziom wiedzy zawodowej, wysoki poziom etyczno-moralny, uświadomienie polityczne i zaangażowanie społeczne oraz musi dbać o swój autorytet i zaufanie społeczeństwa.

W minionym ćwierćwieczu, a zwłaszcza po dniu 19 grudnia 1963 r., tj. po dacie reformy adwokatury, samorząd adwokacki — opierając się na nowych przepisach ustrojowych — podjął wiele wysiłków po to, żeby adwokatura dobrze się wywiązała ze swoich obowiązków oraz żeby zdobyła uznanie organów władzy ludowej i zaufanie szerokich kręgów społeczeństwa.

Minął bezpowrotnie ów okres, kiedy tzw. apolityczność w środowisku adwokackim uważano za zjawisko normalne, jeżeli tylko adwokat działał w ramach ustawy. Dziś ogromna większość adwokatów związana jest pracą społeczną ze środowiskiem, w którym żyje, a znaczna część adwokatów to aktywni członkowie PZPR, SD i ZSL. Dziś nie ma organizacji społecznych, w których nie działaliby adwokaci, a liczba tych społecznie zaangażowanych członków adwokatury stale wzrasta.

Adwokatura legitymuje się uczestnictwem swoich przedstawicieli wśród posłów na Sejm PRL, członków rad narodowych (i ich komisji) wszystkich szczebli. Praca naszych Kolegów adwokatów jest znana i ceniona.

W kampanii wyborczej oraz w dniu wyborów 1 czerwca 1969 r. wielu adwokatów ofiarnie pracowało w komisjach wyborczych, w punktach konsultacyjnych i w komitetach Frontu Jedności Narodu oraz brało udział w spotkaniach z wyborcami.

Adwokaci rozumieją i uznają potrzebę społeczno-politycznego zaangażowania, gdyż pozwala im to lepiej wywiązywać się z obowiązków zawodowych, a jednocześnie jest ono ważnym wkładem w umacnianie praworządności socjalistycznej.

Wyrazem tej oceny było przyznanie adwokatom przez Radę Państwa PRL wysokich odznaczeń państwowych za działalność samorządową i zawodową.

Warto podkreślić, że fakt ten miał miejsce po raz pierwszy w długiej historii adwokatury w Polsce. Wręczenie odznaczeń odbyło się na Centralnej Akademii w Warszawie i akademiach wojewódzkich.

Na spotkaniu Ministra Sprawiedliwości z odznaczonymi w dniu 15.VII.1969 r. Prezes NRA adw. dr Stanisław Godlewski podziękował za te odznaczenia w następujących słowach:

Towarzyszu Ministrze, za Waszym pośrednictwem i na Wasze ręce składam serdeczne podziękowanie Radzie Państwa za przyznanie wysokich odznaczeń przedstawicielom adwokatury, a wśród nich i mnie.

Jesteśmy głęboko wdzięczni za to uznanie, z jakim się spotkała nasza praca zawodowa, którą chcemy jak najlepiej służyć Polsce Ludowej, społeczeństwu i wymiarowi sprawiedliwości.

XXV-lecie Polski Ludowej adwokatura obchodzi zintegrowana ze społeczeństwem i związana z ustrojem socjalistycznym.

Wśród odznaczonych są młodzi, którym Polska Ludowa dała naukę i zawód, są również i tacy, którzy zawód swój wykonywali przez pół wieku od dnia odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie, są członkowie organizacji politycznych i bezpartyjni, są także członkowie zespołów i radcowie prawni, kierownicy zespołów i dziekani, byli i obecni kierownicy samorządu zawodowego wszystkich szczebli.

Wskazuje to na to, że proces zaangażowania zawodowego i społecznego nie ma linii podziału, jest powszechny.

To, że nam przypadł zaszczyt, iż zostaliśmy odznaczeni, jest zasługą całego środowiska, w którym działamy, i dlatego chciałbym również podziękować tym wszystkim, którzy swoją pracą i postawą społeczno-polityczną przyczynili się do tego uznania, jakie znalazło wyraz w przyznaniu odznaczeń, oraz do tego, że adwokatura i adwokaci mogą stać razem z przedstawicielami innych grup zawodowych w szeregu współdziałających w tworzeniu oblicza współczesnej Polski Ludowej.

Chciałbym zapewnić Was, Towarzyszu Ministrze, że adwokatura spełni swoje zadania, jakie włoży na nią socjalistyczna praworządność w drugim XXV-leciu Polski Ludowej.

A. Za działalność samorządową i zawodową zostali odznaczeni przez Radę Państwa następujący Koledzy:

I. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski:

1. Jan Gadomski
2. Stanisław Godlewski
3. Stanisław Janczewski
4. Józef Umbreit

II. Złotym Krzyżem Zasługi:

1. Bronisław Augustyniak
2. Kazimierz Buchała
3. Stefan Cieślak
4. Jan Kanty Cisek
5. Aleksander Czacki
6. Zdzisław Czeszejko
7. Bronisław Daniszewski
8. Witold Dąbrowski
9. Aleksander Dubrowski
10. Józef Dyduch
11. Jan Filip
12. Aleksander Frąckowiak
13. Lucjan Gluza
14. Zenon Gniatkowski
15. Ksawery Gorzuchowski
16. Joachim Kokowski
17. Józef Kowalak
18. Marian Kowalski
19. Czesław Lang
20. Antoni Legieć
21. Józef Michalak
22. Henryk Niemierski
23. Leonard Olejnik
24. Andrzej Olek
25. Tadeusz Penderecki
26. Michał Piłkor
27. Karol Potrzobowski
28. Tadeusz Sarnowski
29. Leon Szczeppek
30. Stanisław Warcholik
31. Alfred Włoch

III. Srebrnym Krzyżem Zasługi:

1. Kazimierz Chojnicki
2. Stanisław Gołata
3. Wacław Grzybowski
4. Mieczysław Lato
5. Stefan Majsterek
6. Edmund Mazur
7. Jan Pietrusiński
8. Roman Porwisz
9. Zygmunt Ziemba
10. Józef Zmitrowicz
11. Eugeniusz Zobel

B. Za działalność społeczną w ramach Zrzeszenia Prawników Polskich zostali odznaczeni przez Radę Państwa następujący Koledzy:

I. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski:

1. Antoni Maciejewski

II. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski:

1. Karol Polaczek
2. Tadeusz Wyrzykowski

III. Złotym Krzyżem Zasługi:

1. Jan Chmielnikowski
2. Kazimierz Czech
3. Mirosław Karyłowski
4. Ignacy Nowak
5. Henryk Paluszyński
6. Roman Słoński
7. Jan Waszczyński

IV. Srebrnym Krzyżem Zasługi:

1. Zygmunt Matecki

C. Za działalność społeczną w ramach Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich zostali odznaczeni przez Radę Państwa następujący Koledzy:

I. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski:

1. Roman Hrabar

II. Złotym Krzyżem Zasługi:

1. Jan Pietrzykowski
2. Tadeusz Piziewicz

D. Za pracę w charakterze członka Komisji Kodyfikacyjnej został odznaczony przez Radę Państwa:

I. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski:

1. Jerzy Śliwowski

WŁADYSŁAW WOLTER

Z problematyki odpowiedzialności karnej na podstawie kodeksu z 1969 r.*

Jest rzeczą dość trudną mówić o podstawach ustawy. Tych podstaw może być albo bardzo mało, albo bardzo dużo, zależnie od tego, co będziemy traktować jako podstawę. W tych wstępnych uwagach zacząć chcę od zwrócenia uwagi na pewne warstwy, z których składa się nowy kodeks.

Otóż ta najprostsza warstwa, z którą spotkamy się w kodeksie karnym — to szereg przepisów przejętych z kodeksu karnego z 1932 r. czasem tylko z jakimiś drobnymi stylistycznymi zmianami.

Na drugą warstwę składa się szereg pociągnięć, przy pomocy których usunięto niedociągnięcia, niedomówienia i błędy, jakie się znajdowały w kodeksie karnym z 1932 r. Niewątpliwie, kodeks karny był dobrym kodeksem, czemu nikt nie przeczy, ale był też kodeksem karnym obarczonym pewnymi minusami, czasem nawet dziwnymi w tym sensie, że trudno zrozumieć ich źródło. Tak np. przepis art. 59 o nadzwyczajnym złagodzeniu kary jest z gruntu błędnie ujęty i przysparza orzecznictwu ciągle kłopoty. Trudno, idealnie ujętych kodeksów karnych nie ma na całym świecie. Również nowy kodeks karny z pewnością nie jest idealnym kodeksem karnym, też ma swoje złe strony — tak jak każde dzieło

* Publikacja niniejsza jest adaptowaną do druku prelekcją Autora, wygłoszoną na Sym-
pozjum adwokatury krakowskiej w dniu 25.IV.1969 r. w Zakopanem.